

Cirkulärnr: 1998:128
Diariernr: 1998/2034
P-cirknr: 1998-2:44
Nyckelord: PRJ, Utbildning
Handläggare: Lars-Gösta Andréén
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Datum: 1998-08-24
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Ansvariga för arbetsmarknads-
politiska åtgärder
Rubrik: Aktivare användning av arbetslöshetsersättningen och
arbetsmarknadspolitiska projekt för kompetensutveckling
av anställda
Bilagor: SFS 1998:345

Personalpolitik: 1998-2:44

Nyckelord: PRJ, Utbildning

*Förhandlingssektionen
Lars-Gösta Andréén*

1998-08-24

Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Ansvariga för arbetsmarknads-
politiska åtgärder

Aktivare användning av arbetslöshetsersättningen och arbetsmarknadspolitiska projekt för kompetensutveckling av anställda

Aktivare användning av arbetslöshetsersättningen

Enligt reglerna för arbetslöshetsersättningen krävs i princip att den arbetslöse inte får ägna sig åt någon annan verksamhet än att aktivt söka arbete för att ha rätt till ersättning. Regeringen har i tilläggsbudget för 1997 föreslagit att arbetslöshetsersättningen på försök under perioden den 1 juli 1997 – den 31 december 1998 ska kunna användas på ett mer aktivt sätt.

Försöksverksamheten innebär att arbetslöshetsersättningen ska kunna lämnas även till en arbetslös som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt projektarbete (PRJ).

PRJ — 1 000 miljoner kronor finns anslaget för 1998

Riksdagen har godkänt försöksverksamheten. För budgetåret 1998 finns avsatt 1 000 miljoner kronor för den aktivare användningen av arbetslöshetsersättningen som PRJ innebär.

Hittills har endast en mycket ringa del av anslaget tagits i anspråk. Eftersom det gäller en försöksverksamhet som sträcker sig till årets slut bör kommuner, som önskar starta projekt i form av PRJ, ansöka om detta snarast möjligt. (*Om ansökan, se nedan.*)

Förordning om aktivare användning av arbetslöshetsersättningen

Regeringen har den 4 juni 1998 utfärdat förordningen (1998:345) om aktivare användning av arbetslöshetsersättningen. Förordningen har trätt i kraft den 15 juni 1998 och gäller till och med den 31 december 1998.

Förordningen är bilagd detta cirkulär genom SFS 1998:345. Genom förordningen har regeringen beslutat att överlåta administrationen av PRJ och beslutanderätten för ansökningar om PRJ till AMS.

I förordningen finns bestämmelser om en aktivare användning av arbetslöshetsersättningen genom projektarbete (PRJ). För de bestämmelserna, och de ytterligare bestämmelser om PRJ som finns i Arbetsmarknadsstyrelsens föreskrifter AMSFS 1998:10, redogörs nedan.

En aktivare användning av arbetslöshetsersättningen innebär att Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) inom ramen för ett projekt som styrelsen har godkänt — projektarbete (PRJ) — medger rätt till fortsatt arbetslöshetsersättning för personer som deltar i projektet.

Ansökan

Anordnaren av projektet ska inge ansökan — ställd till AMS — om godkännande av projektet och medgivande av rätt till fortsatt arbetslöshetsersättning till länsarbetsnämnden i det län där projektarbetet ska genomföras.

Före den 15 juni 1998 skulle ansökan om PRJ skickas till Arbetsmarknadsdepartementet.

Ansökan ska innehålla dels en beskrivning av projektet, dels uppgift om vilka personer som ska ingå i projektet och deras rätt till arbetslöshetsersättning, dels en redogörelse varför projektet inte kan bedrivas med stöd av andra arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Länsarbetsnämnden ska inom en vecka efter det att ansökan getts in till nämnden sända den till AMS med eget yttrande över om förutsättningarna för bifall till ansökningen är uppfyllda.

Kommuner kan ansöka om projekt själva eller i samverkan med en eller flera kommuner. Även andra kan ansöka om projekt, exempelvis en arbetsförmedlingsnämnd, en ideell förening eller ett fackförbund. Projekt ska kunna komma i fråga på hela arbetsmarknaden.

Villkor för PRJ

För att AMS ska godkänna ett projekt ska villkoren i 5–8 §§ i förordningen vara uppfyllda.

Anvisning och återkallelse av anvisning

Länsarbetsnämnden anvisar arbetslösa till PRJ. Heltidsarbetslösa anvisas till projekt på heltid och deltidsarbetslösa anvisas till projekt på en tid som svarar mot den arbetslöshet som arbetslöshetsersättning lämnas för. När det finns skäl till det ska länsarbetsnämnden pröva om anvisningen till PRJ kan ersättas av arbete på den reguljära arbetsmarknaden.

Länsarbetsnämnden ska återkalla anvisningen om deltagaren i projektet gör sig skyldig till allvarlig misskötsamhet eller avvisar ett erbjudande om lämpligt arbete på den reguljära arbetsmarknaden. Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart. Beslutet får överklagas till AMS.

Försäkringsskydd

Den som deltar i PRJ har försäkringsskydd enligt vad som framgår av 15 § i förordningen.

Arbetsmarknadspolitiska projekt för kompetensutveckling av anställda

Allmänt

Flera åtgärder inom arbetsmarknadspolitiken är av betydelse för kompetensutveckling av anställda inom kommunal verksamhet. I vissa fall innebär åtgärderna att utbildningsinsatser drivs som projekt som beviljats efter särskild ansökan från arbetsgivare. I detta cirkulär ges nedan en sammanställning av sådana åtgärder.

Arbetsmarknadspolitiska åtgärder som stödjer anställdas kompetensutveckling, men inte behandlas i detta cirkulär eftersom de ligger inom ramen för den ordinarie arbetsmarknadspolitiken och inte kräver särskild projektansökan, är bl.a. anställningsstöd för utbildningsvikarier och utbildningsstöd för de anställdas utbildningskostnader enligt förordningen (1997:1275) om anställningsstöd respektive förordningen (1997:1276) om utbildningsstöd. Om dessa stöd, se SK Cirkulär 1998:5. Om den studiefinansiering — särskilt utbildningsbidrag — som finns med anledning av det s.k. Kunskapslyftet, se SK Cirkulär 1998:16 och 129.

Kompetensutveckling av kommunalanställda är en fråga som alltid har sin utgångspunkt i lokala förutsättningar och behov. Svenska Kommunförbundet delar regeringens mening, uttryckt i budgetpropositionen för 1998, att detta bör återspeglas i ett ökat lokalt inflytande över de arbetsmarknadspolitiska åtgärder som kan vara ett stöd för kompetensutvecklingen.

”Jobb-rotation” — exempel på en projektidé för PRJ

Genom s.k. ”jobb-rotation” bör det vara möjligt att höja kompetensen hos anställda som saknar utbildning och som hotas av arbetslöshet, samtidigt som personalresurserna på arbetsstället upprätthålls.

För jobb rotation finns följande mål.

1. Höja kompetensen hos de anställda.
2. Låta arbetslösa vikariera för de som kompetensutvecklas och därigenom ge de arbetslösa en värdefull arbetslivserfarenhet.
3. Ge de arbetslösa den utbildning som krävs för att de ska klara verksamheten när de vikarierar för de som kompetensutvecklas.

De arbetslösa som ska ersätta den ordinarie personalen under dess utbildning ska således först utbildas enligt punkt 3. ovan. Under sådan utbildning kan de arbetslösa få fortsatt arbetslöshetsersättning genom PRJ.

Otraditionella insatser

Arbetsförmedlingsnämnderna har under 1998 en ökad möjlighet att använda sig av medel för otraditionella insatser, dvs. insatser som motiveras av arbetsmarknadsskäl men som inte ryms inom ramarna för den ordinarie arbetsmarknadspolitiken.

Riksdagen har för budgetåret 1998 beslutat om en ökad ram med 50 miljoner för sådana medel. De ska användas för åtgärder som underlättar för kommunalt anställda att få den utveckling i arbetslivet som de behöver för att inte riskera att förlora arbetet på grund av bristande utbildning.

Kommunavtal

Med åtgärden bidrag till utbildning i företag som grund är det även under 1998 möjligt för kommuner att teckna s.k. kommunavtal med länsarbetsnämnden och erhålla stöd till kompetensutvecklande insatser.

Förordningen (1984:518) om bidrag till utbildning i företag kan därmed tillämpas mer flexibelt och administrativt enklare. Om detta se Arbetsmarknadsstyrelsens allmänna råd för tillämpningen av förordningen.

Bidragsgrundande utbildning är utbildning som medverkar till intern och extern rekrytering eller anpassning av arbetsstyrkans kompetens till ändrade förhållanden främst i samband med tekniska förändringar eller förändrad arbetsorganisation och som medverkar till att förhindra uppsägningar.

Bidragen ska avse större satsningar på personalutbildning med villkor att planerade neddragningar av personal undviks eller förskjuts i tiden. Överenskommelse ska tecknas mellan länsarbetsnämnden och berörda arbetsgivare. Bidrag kan lämnas med högst 50 000 kronor per deltagare (inklusive lönebikostnader).

Modellen ger större flexibilitet än traditionell företagsutbildning och öppnar möjligheten att kunna ge såväl allmänteoretiska basutbildningar som korta, kostnadskrävande yrkesutbildningar. Åtgärden ska inriktas mot att bredda personalens kompetens och rusta den enskilde för nya arbetsuppgifter. Utbildningen ska drivas som ett särskilt projekt.

Växtkraft Mål 4

Genom medlemskapet i EU får Sverige del av EU:s strukturfonder för att genomföra särskilda program bl.a. inom regional- och arbetsmarknadspolitiken. En av dessa strukturfonder är Europeiska socialfonden. Dess övergripande syfte är att bidra till utvecklingen av mänskliga resurser och kompetens i vid mening samt till förbättringar i arbetsmarknadens sätt att fungera.

Mål 4, ett av socialfondens målområden, är en strategisk satsning från EU för att främja kompetensutveckling av anställda i samband med strukturomvandling och förändring av produktionssystem. Inom ramen för Europeiska socialfondens riktlinjer för mål 4 har Sverige utarbetat ett nationellt mål 4-program — kallat Växtkraft Mål 4.

Arbetslivet förändras snabbt. Yrkesgrupper försvinner och nya uppstår. De anställda måste utvecklas och/eller skaffa sig ny kompetens. Växtkraft Mål 4 handlar om kompetensutveckling hand i hand med förändring av arbetsorganisationen. Det gäller i första hand för kvinnliga anställda med låg eller otillräcklig utbildning. Sverige är det första EU-land som får använda Mål 4-medel för offentlig sektor. Den totala svenska budgeten är på 5,1 miljarder kronor fram till år 1999. Av dessa medel ska 15 procent användas till vård- och omsorgsverksamhet i kommuner och landsting.

Frågor

Frågor om Växtkraft Mål 4 besvaras av Sören Elmgren. Frågor om övriga arbetsmarknadspolitiska åtgärder som behandlas i detta cirkulär besvaras av Lars-Gösta Andréén. Frågor om projektarbete (PRJ) besvaras även av Håkan Hellstrand och Vivi Jacobson-Libietis från sektionen för Arbetsmarknads- och Näringslivsutveckling.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Förhandlingssektionen

Markus Gustafsson

Lars-Gösta Andréén

Bilaga

SFS 1998:345